

Filiální kostel sv. Markéty na Dolní Bobrové

HISTORIE

Kostel pochází ze závěru 13. století (přibližně z doby kolem roku 1250-1300). Byl postaven v gotickém slohu a dodnes se dochovala podstatná část stavby s typickými gotickými prvky (například vstupní portál u bočního vchodu, pocházející pravděpodobně z druhé poloviny 14. století). Jedná se o kostel jednolodní, loď je nejstarší částí kostela. Hlavní loď je zastropena rovným omítaným podhledem a původně byla pravděpodobně opatřena trémovým stropem. Čtverhranná věž, stojící na západní straně, je v přízemí prolomena vstupem. Na původních středověkých základech věže bylo okolo roku 1800 za podpory náboženského fondu přistavěno zděné zvonivé patro. V roce 1826 byla pořízena nová střecha a kříž, který v té době stál 58 zlatých. Celková oprava kostela proběhla roku 1833 již v dožívajícím barokním stylu a klasicismu, kdy se vylepšila kněžská sedille a zazdila se schránka na svátost, která byla původně zabudována do zdi. Roku 1895 se kostel opět opravoval a věž byla zvýšena o 2 metry a vše se pokrylo pozinkovaným plechem.

V kostele se nachází 3 oltáře, hlavní v presbytáři (zasvěcen sv. Markétě) a 2 v lodi - jeden je zasvěcen sv. Janu Nepomuckému a druhý sv. Antonínu Paduánskému. Všechny pocházejí z let 1880-1910. V presbytáři je kazatelna pocházející ze stejného období jako oltáře.

Varhany jsou z roku 1818, byly opravovány roku 1905 a při té příležitosti nechal farář A. Kotinský postavit nové oltáře Františkem Kolbábkem z Heřmanova a nechal také vymalovat celý kostel.

Za 1. světové války byl odebrán zvon „Poledník“, který pocházel z roku 1848. Nyní jsou zde 3 zvony – první - velký (96 cm vysoký), druhý - klekání (56 cm vysoký) a třetí - umíráček (34cm vysoký).

STAVEBNÍ VÝVOJ

Kostel sv. Markéty vznikl pravděpodobně již ke konci 13. století. Starší literatura řadí jeho vznik do doby druhé poloviny 14. století, kdy zde mělo být vybudováno kněžiště a loď. Brzy poté byla přistavena sakristie, která navazuje na neomítnutý opěrný pilíř. Ve druhé polovině 16. nebo na počátku 17. století byla přistavena věž (nejspíše na starších základech). Ve druhé polovině 17. století byla dokončena přední síň, roku 1800 byla přestavěna věž, roku 1833 byla prolomena dnešní okna a bylo zaklenuto podvěží. Roku 1895 proběhly další úpravy (vstup do předsíň, vítězný oblouk, podhled lodi, věž). Socha sv. Markéty, autorsky připisovaná Ferdinandu Lichtovi, pochází z let 1801-1803.

ZAJÍMAVOST

U kostela sv. Markéty se nacházel hřbitov, který zde byl do roku 1860, a rybníček. Na jejich místě se dnes nachází park.

Sv. Markéta

Narodila se v druhé polovině 3. století v syrské Antiochii v pohanské rodině. Po matčině smrti se o ni starala žena, která věřila v Boha, a Markéta v něj uvěřila. Za svoji víru byla mučena a byla jí sřata hlava. Tak se stalo roku 305.

Je uctívána již téměř 2 tisíce let a je zobrazována s křížem v ruce a drakem u nohou, neboť při prvním mučení se jí ukázal ďábel v podobě nestvůry a ona ho odehnala znamením kříže. Na její památku se slaví svátek sv. Markéty 13. července, kdy zde probíhá pouť.

Gotický portál

Oltář

Kostel sv. Markéty

Kostel Sv. Markéty je tradičním hnízdištěm opeřených stíhačů **rorýsů obecných** (*Apus apus*).

Jistě všichni z vás znají malé, tmavé silulety hlasitě švitořících ptáků podobných vlaštovkám létajících na sídlištích kolem panelových domů. Ano, jedná se právě o rorýse obecného, jednoho z nejlepších letců v ptačí říši vůbec.

Rorýs obecný je malý stěhovavý pták z řádu svišťounů, v ČR ohrožený a zvláště chráněný druh. Žije převážně ve městech a na vesnicích, vzácně i v lesích nebo skalnatých oblastech. V celé ptačí říši nenajdeme jinou skupinu, která by byla lépe adaptována na téměř permanentní pobyt ve vzduchu. Rorýsí tělo je dokonale aerodynamické, křídlo je úzké a dlouhé s nápadně prodlouženou ruční částí. Letky jsou o poznání tvrdší než u jiných ptáků, takže bez problémů vydrží téměř neustálé mávání, za které jsou zodpovědné létací svaly. A ty jsou díky speciálním fyziologickým adaptacím téměř neunavitelné. Rorýsi mohou létat i ve značných výškách, to jim zase umožňuje relativně větší povrch červených krvinek společně se speciálním hemoglobinem majícím vyšší schopnost vázat kyslík v prostředí s jeho nižším obsahem.

Rorýsi ve vzduchu tráví většinu svého života, ve vzduchu za dobrého počasí pravidelně dokonce i spí. Hnízdící ptáci většinou tráví noc na hnízdě, ale nehnízdící rorýsi a vyvedená mláďata nocují v hejnech vysoko na obloze. V podvečer se slétají jednotlivé skupinky a za hlasitého křiku stoupají v těsném hejnu až do výšky mezi jedním a dvěma kilometry. Rorýsí spánek ale není tak tvrdý, jako je spánek náš, podobně jako u jiných ptáků se jedná o sérii mikrosnávků. Rorýsi jsou navíc schopni spát pouze na jednu polovinu mozku; zatímco jedna polovina odpočívá, druhá je schopna vnímat okolí. S rozbřeskem se rorýsi vrací v tichém letu zpět nízko nad zem.

- The church is consecrated to St. Markéta and it was built in the 13th century, in the period of 1250-1300. There are original architectural features: a joisted beamed ceiling, a gothic portal, a triumphal arch.
There are three altars in the church. They are in baroque style and they come from the time of 1880-1910. There is a statue of St. Markéta upon the main altar. The statue was made by Ferdinand Lichta. Three bells are on the church's tower.
- Die Kirche ist der heiligen Markéta eingeweiht und sie wurde im 13. Jahrhundert aufgebaut (1250 - 1300) . Hier ist eine Balkenfundamentdecke und gotisches Portal. In der Kirche sind 3 Altäre im Barockstil. Sie stammen aus den Jahren 1880-1910. In der Kirche über dem Hauptaltar steht die Statue von St. Markéta von Ferdinand Lichta. Auf dem Turm sind 3 kirchliche Glocken.

Tuto tabuli zpracovali: Veronika Malá, David Král, Vítězslav Tomek, Petr Černý, Josef Bryndač, pod vedením paní učitelky Zdeny Strnadové.

Další informace k této tabuli: www.zsbobrova.eu (sekce „předměty – projekty“ a „pro veřejnost“) a www.mestysbobrova.cz .